

loco poenae mortis, quam severiores dictabant leges, non raro
 Judicis clementia in exilium homicidas esse actos. Quid? quod
 apud Græcos usitatum fuisse compertum est, ut mortis poenam
 si quis homicida effugere vellet, is iret exulatum; atque ita di-
 ferte Pausanias loquitur in Atticis: Ante Theseum enim necesse
 erat, interfectorem exilii causa solum vertere, aut talionis poe-
 nam suscipere. Atque hinc fit, ut apud Homerum & alios pas-
 sim auctores tot essent exempla virorum ob eadem exulantium.
 Certe non latuit Cainum, dignum se fuisse violentis manibus
 mori; nec ipsi Lemecho hoc obscurum fuisse ipse declarat. Di-
 fertius tamen Deus Noacho, atque disertissime omnium Mosi est
 elocutus. Non contentus enim huic mortis genus, quod de-
 collationem fuisse notum est, indicasse, eum etiam nominabat,
 a quo maxime illam vindictam expectare homicida debebat;
 quem מִשְׁפָּטָא nominat. Is vero quis sit, dispiciamus. Ju-
 daeorum doctissimi eum esse ajunt, qui in bona defuncti jus ha-
 beat potissimum. Ita pater vindex erit filii sui, qui caelebs adhuc
 sit; frater primogenitus fratris sui, si neque Pater amplius super-
 stes sit, neque filium habeat defunctus, & sic porro. Fieri autem
 saepe poterat, ut is, cui vindicare defunctum Lex mandabat, istud
 negligeret, seu ex socordia, seu quod aut amaret aut metueret
 homicidam, vel ætate istud facere prohiberetur; atque tum ne
 impunitum hoc homicidium abiret, Senatus alii hoc negotium
 dabat, ut ad justam poenam sibi homicidam deposceret.

Hoc ut apud Hebræos usitatum, sic apud Græcos & Roma-
 nos non plane erat incognitum. Pausanias enim refert, Demo-
 phoontem Atticum quendam civem imprudenter occidisse, atque
 ab ejus propinquis in jus esse vocatum. Horatii Pater, cum Ho-
 ratio dies dicta atque adversus eum sententia lata esset, sibi arbi-
 trium permitti petivit, quia pater esset, & ad se maxime hæc
 causa pertineret.

Hujus vindicis erat omnem movere lapidem, ne inulta ca-
 des maneret. Non licebat tamen ei inauditum atque indemna-
 tum illum occidere, quod ipsum etiam apud alias Gentes sic ob-
 tinuisse tum leges tum antiquissima evincunt exempla. Qui
 Horatium reum agebant, maxime *κατὰ Διέξῃλθον δημοκρατίαν, τὴν*